

Nr 287.

Av herr **Vahlstedt**, angående *urödanröjande av vissa brister i vattenlagen.*

Sedan en längre tid tillbaka har riksdagen anslagit betydande belopp för främjande av nybildning av s. k. egna hem. Det kan därför givetvis ej ha varit statsmakternas mening att genom lagar och förordningar på något sätt försvåra egnahemsbildningen. Ett sådant försvårande av egnahemsjordbrukens förnuf-tiga och ändamålsenliga skötsel och ordnande åstadkommes dock genom vissa bestämmelser i nuvarande författning samt i vissa fall genom frånvaro av be-stämmelser.

För den egnahemsbyggare, vars område utgör en avstyckning av ett större jordområde, kräves oftast upptagande av rågångsdiken. Skulle emellertid det inträffa, att den ena jordägaren på grund av liknöjdhet, illvilja eller andra orsaker eller, såsom ofta är fallet, på grund av tvist om dikets storlek, icke vara villig medverka till rågångsdikes upptagande, så kan sådant upptagande icke komma till utförande utom genom laga syneförrättning. Men att nödgas tillgripa laga syneförrättning för upptagande av ett rågångsdike, vars uppgrä-vande endast kostar en bråkdel av syneförrättningskostnaden, det synes vara en så stor orimlighet, att den orsak, som framtvingat dess tillgripande, fortast möjligt bör avlägsnas.

De i det föregående berörda olägenheterna härröra huvudsakligen ur från- varon av bestämmelser. I det närmast efterföljande skall jag beröra förhållanden, som ha sin orsak i befintliga bestämmelser, vilka upphäva gagnet av andra vat- tenlagens föreskrifter.

Liksom då det gäller egnahemsbildningen ha statsmakterna offrat betydande belopp för främjande av den svenska jordens dränering. Och en av de första åtgärderna, som den förståndige egnahemsbyggaren vidtager, är givetvis den, att han söker få sin jord täckdikad. Men inför planerna på täckdikning möter frå- gan, vart det vatten, som kommer från ovanför honom liggande mark, skall le- das. I vattenlagen 7 kap. 4 § andra stycket heter det: »Kan utan väsentligt ökad kostnad och svårighet för vattnets avlopp dike läggas i råskillnad, varde det lagt där om endera grannen äskar det. I råskillnad tages halva diket av vardera grannens mark.»

De ovan citerade bestämmelserna äro dock värdelösa, därest, såsom jag förut har framhållit, grannen vägrar medverka till rågångsdikets upptagande. Vid sådant förhållande har den omnämnda lagen endast betydelse vid laga syne- förrättning. Men även i de gynnsamma fall, då granne går med på rågångs-

dikes upptagande, har den, som för sin jords täckdikning behöver igenlägga de öppna dikena, icke rätt därtill. I lagens slutbestämmelser heter det nämligen, som följer: »Dike, som, då denna lag träder i kraft, finnes upptaget, skall underhållas av den, vilken dittills varit pliktig därtill, intill dess upptagande av nytt eller förändring av gammalt dike blivit väckt och med tillämpning av de i denna lag givna föreskrifter dikningsskyldigheten blivit annorledes bestämd. Försummas underhåll av äldre dike, vare lag som i 13 kap. 16 § sägs.» Där egnahemsbyggaren icke vill använda sig av laga syneförrättning, har han således, såsom förut något har berörts, icke rätt att igenlägga ett enda av de till grannens mark ledande dikena. Han kan följaktligen icke heller täckdika sin mark. Någon förbindelse tegarna emellan kan icke fås annat än genom särskilda broar. Den för en praktisk brukning nästan nödvändiga vändtegen kan icke anläggas vid grannens gräns. Vilken menlig inverkan alla de berörda olägenheterna ha för den i ett dylikt läge försatte jordbrukaren, det förstår åtminstone varje med jordbruk något förtrogen person.

På grund av det ovan anförda får jag härmed vördsamt anhålla,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville snarast möjligt framlägga förslag till undanröjande av de brister i författningen, som i motiveringen till denna motion ha blivit framhållna.

Stockholm den 21 januari 1928.

Carl Vahlstedt.